

नव जन्चेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

जुटेको छ। फिल्मलाई शान्तिमा छोरा सुरज पाखरेले निर्देशन गर्नुभयो।

सन् २०१० देखि २०२३ सम्म निर्मात्री शर्मिला पाखरेले आक्रामक रुपमा फिल्म निर्माण गरेकी थिइन् । ६ वर्षको अवधिमा उनले ६ वटा फिल्म बनाइन् । तर, २०८० सालमा दलित भएको "परस्त्री" व्यावसायिक रुपमा असफलता भएपछि उनले फिल्म निर्माण गरेकी छैनन् । अब २ वर्षपछि उनी नयाँ फिल्म बनाउने तयारीमा

आजको विचार...

स्लेखो... (दुई पेजमा)

बैशाख महिना सुरु भएपछि नेपाली फिल्मले आशावादीको व्यापार गर्न नसकिरहेको अवस्थामा अब यही शुरुबार अर्थात् बैशाख २६ गतेबाट दुई आशावादी फिल्म "ऊनको स्टीटर" र "जार" एकसाथ प्रदर्शनमा आउने तयारीमा छन् । फरक कथावस्तुमा बनेका यी दुवै फिल्मको मंगलबार सीमाबाट देशभरका प्रायः मल्टीप्लेक्स हालरुमा शो टाइमअर्थात् अग्रिम टिकट बुकिङ सुरु भइसकेको छ । दुई फिल्ममध्ये शो संख्यामा "ऊनको स्टीटर" अगाडि देखिएको छ ।

□ वर्ष ३० □ अंक २८२ □ २०८२ वैशाख २५ गते विहानै ८ May 2025, Thursday □ पृष्ठ संख्या ८ मूल्य रु ५/-

संक्षिप्त समाचार

पाकिस्तानमा भारतको

आक्रमण

काठमाडौं, बैशाख २५/ भारतले पाकिस्तानको नियन्त्रित क्षेत्र कश्मीरमा ९ वटा आतंकवादी क्षेत्रलाई निशाना बनाउँदै गरिएको आक्रमणपछि भारत-पाकिस्तान तनाव चुलिएको छ । बुधबार बिहान पौने २ बजेतिर भारतले पाकिस्तानलाई आक्रमण गरेको हो ।

केन्द्र सरकारले एक विज्ञापित जारी गर्दै ९ ठाउँमा एअर स्ट्राइक गरेको जनाएको छ । भारतीय सञ्चारमाध्यमले १०० भन्दा बढी मारिएको दाबी गरेका छन् । यता अन्य अन्तर्राष्ट्रिय सञ्चारमाध्यमहरूले क्षतिमा ३५ जना मारिएको बताएका छन् । तर पाकिस्तानले भने दुई शालवातिकासहित ७ जना मारिएको दाबी गरेको छ । अहिलेसम्म कति मानवीय क्षति भयो भन्ने आधिकारिक रूपमा कुनै पुष्टि भइसकेको छैन ।

'कानूनको परीधि भित्र रहेर शान्ति सुरक्षा कायम गर्न जिम्मेवार ढङ्गले काम गर्नु'

रासबन्ध रासबाणी

पाल्पा, बैशाख २५/ जिल्ला प्रहरी कार्यालय पाल्पाका प्रमुख प्रहरी उपरीक्षक पवन कुमार भट्टराईले कानूनको परीधिभित्र रहेर शान्ति सुरक्षा कायम गर्न जिम्मेवार ढङ्गले काम गर्ने बताएका छन् । भर्खरै काठमाडौं उपत्यका प्रहरी कार्यालयबाट पाल्पा सुरुवा भई आएका एसपी भट्टराईले कानूनसंगत कानूनको परीधिभित्र रहेर विद्यमान संविधान, प्रहरी ऐनले निर्दिष्ट गरेका कुराहरूमा कानूनसंगत ढङ्गले शान्ति सुरक्षा कायम गर्ने उनले बताएका हुन् ।

उपरीक्षक भट्टराईले भने "प्रहरी भनेको कानून कार्यान्वयन गर्ने संस्था हो, कुसैलाई अन्याय नहुने गरी कानून कार्यान्वयन गर्नु त्यसमा कुनै शंका मान्नु पर्दैन ।" उनले समाजलाई सकारात्मक दिशातर्फ लैजान पत्रकार र मिडियाहरूको भूमिका महत्वपूर्ण रहेको जिल्लाको शान्ति सुरक्षा कायम गर्न पत्रकारहरूसँग सहकार्य गरी अगाडि बढ्ने उनले बताए । जिल्लाई कसरी सुरक्षित बनाउने ? कसरी शान्त बनाउने भन्ने कुरालाई कानूनको परीधिमा रही

लगनशीलता भएर काम गर्ने एसपी भट्टराईले प्रतिवद्धता समेत व्यक्त गरे । उनले भने "हाम्रो प्रयास जनता केन्द्रीत, अपराध न्यूनिकरण, सुशासनलाई प्रवर्द्धन र पादशीता केन्द्रीत हुने छ ।" उनले मुद्दामा आधारित रहेर रेस्पन्स गर्ने समेत बताए । उपरीक्षक भट्टराईले भने "मुद्दाले के माग गर्दछ, त्यो मुद्दा के सँग सम्बन्धित छ, सबै भन्दा ठूलो कुरा मुद्दा हो, त्यसलाई रेस्पन्स गर्ने विधि

कानूनले बनाएको छ, समाजले बनाएको छ, त्यसै अनुरूप काम गर्ने छौं ।" कार्यक्रममा पत्रकार महासंघका अध्यक्ष कमलराज लिम्बुसँगै जिल्लाको शान्ति सुरक्षा व्यवस्थालाई थप चुल्ल बनाउने दिशामा काम गर्ने एसपीलाई अप्ठेरा गरे । कार्यक्रममा उपस्थित पत्रकारहरूले प्रहरीले पैसा कमाउने भन्दा नागरिकहरूको सेवा गर्ने गरी काम

गर्नुपर्ने, दुर्घटना न्यूनिकरणका लागि विशेष अभियान चलाउनु पर्ने, राजमार्ग तथा बित्री सडकमा राखिएका निर्माण सामग्रीहरू हटाउनु पर्ने, टिपरहरूलाई नियम अनुसार अन्य सवारी साधनले जस्तै बराबर लोड बोक्ने बनाउनु पर्ने, गाउँ-गाउँमा अत्याधुनिक रूपमा खनिएका सडकहरू अनुगमन गरी सवारी साधन चलाउन मिल्ने वा निम्नले छुट्याउनु पर्ने, दिनहुँ बढ्दै गएको चोरीका घटनाहरू

नियन्त्रण हुनुपर्ने, विना लाइसेन्स उमेर नपुगी चलाएका सवारी चालकहरूलाई नियन्त्रणमा लिई कारवाही गर्नुपर्ने, प्रहरीले सुकेर भन्दा सबैले देखे डाउबाट चेकजाँच गर्नुपर्ने, सिमा नाकाका चौकीहरूमा भर्खरैका अनियमितताका घटनाहरू रोक्नु पर्ने, असुरक्षित रहेका प्रहरी चौकीहरूलाई व्यवस्थित बनाइनुपर्ने लगायतका सुझाव दिएका थिए ।

आज विश्व रेडक्रस दिवस मनाइँदै

पाल्पा, बैशाख २५/ आज विश्व रेडक्रस दिवस नेपालमा पनि विविध कार्यक्रम आयोजना गरेर मनाइँदैछ । सन् १८६३ मा विश्वमा रेडक्रस अभियानको सुरुवात गर्ने रेडक्रस अभियानका संस्थापक जेनरी ह्युनाको जन्मदिनको अवसर पारेर हरेक वर्ष आजकै दिन रेडक्रस दिवस मनाइन्छ । आधुनिक र प्रविधिकृत विश्वमा अन्तरदेशीय र देशभित्र हुने युद्ध, हिंसा, विभेदका कारण मानवता कमजोर हुँदै गइरहेको जनाइएको छ । यसैगरी विश्वमा तापक्रम बृद्धि र जलवायु परिवर्तनको प्रभावका कारण विपद्का घटना, खडेरी र अनिष्टका कारण मानवताको रक्षा थप चुनौतीपूर्ण बन्दै गइरहेको छ ।

रेडक्रस अभियानको एक अभिन्न अंगका रूपमा विसं २०२० भदौ

१९ गते स्थापना भएको हो । हाल नेपाल रेडक्रसका सार्थक प्रवेश कार्यक्रम, ७७ जिल्लामा जिल्ला शाखा कार्यालय, सबै स्थानीय तहमा गरी एक हजार छ सय १५ उपशाखा कार्यालय र छ हजार नौ सय ३४ जुनियर तथा युवा सर्कल छन् । समुदायस्तरसम्म फैलिएका यी साङ्गठनिक निकायमा नौ लाख ३० हजार सदस्य तथा स्वयंसेवक आबद्ध छन् । सङ्गठन र स्वयंसेवकको देशव्यापी सञ्जाल भएको नेपाल रेडक्रसले आइएफआरसीको आर्थिक एवं प्राविधिक सहयोगमा प्रकृषि व्यवस्थापन, स्वास्थ्य सेवा, सामुदायिक विकास, खानेपानी तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन, रेडक्रस सिद्धान्त र मूल्य मान्यताको प्रवर्द्धनजस्ता कार्य क्षेत्रहरूमार्फत बर्सेनि करिब २५ लाखभन्दा बढीलाई सेवा पुऱ्याउन सफल भएको छ ।

घाँसको बिउ बेचेर दुई लाख आम्दानी

शक, बैशाख २५/ घोराही उपमहानगरपालिका-६ का मिकसर चौधरीले २२ कट्ठा जमिनमा बर्सिम घाँसखेती गरेका छन् । उनले दुई वटा दुहुना भैँसी र आठ वटा भेडा पालेका छन् ।

कात्तिक देखि बैशाखसम्म हरियो घाँस काटेर भैँसी र भेडालाई खुवाउने र बिउ विक्री पनि गरिरहेको उनले बताए । गत वर्ष दुई लाखको घाँसको बिउ विक्री गरेको चौधरीले जानकारी दिए । यो वर्ष पनि प्रयास दाना लागेकाले गत वर्षभन्दा बढी आम्दानी हुने उनको विश्वास छ । 'खेतमा छुन थालेपछि हिउँदेको समयमा घाँस खोज्न जान परेको छैन, समयको बचत भएको छ । हरियो हुँदा घाँस खुवाउन पनि पाइने र त्यसको दानालाई बिउका रूपमा विक्री हुन्छ', उनले भने । उनका अनुसार दाङका किसानले घाँसको बिउ विक्री गरेर लाखौँ रुपैयाँ आम्दानी गर्न थालेका छन् । घोराही-६ का प्रेम चौधरीले तीन वटा भैँसी, एउटा गाई र छ वटा बाख्रा पालेका छन् । '१९ कट्ठा

खेतमा बर्सिम घाँस खेरेको छु, वसुन्नाउलाई घाँस खुवाउन सहज भएसँगै पशुपालन सजिलो भएको छ । हिउँदमा हरियो घाँस खाएर भैँसीले दूध पनि बढाएका छन्', उनले भने । घरमा बिउ उत्पादन गरेर बर्सिम घाँसखेती गर्ने गरिरहेको भन्दै प्रेमले घाँसका लागि पशुपालक किसानको घाँसखेतीमा आकर्षण बढेको जानकारी दिए । 'बर्षाको समयमा लगाएको घान काट्नुभन्दा अगाडि मसुरो छुने जस्तो गरेर

यो घाँसको बिउ छुनै गरिन्छ । घाँस उम्रिँदा घान काटिसकेको हुनुपर्छ, कुसैले यसलाई खेत जोतेर पनि छुनै गरेका पनि छन्', उनले भने । गत वर्ष ९० हजारको घाँसको बिउ विक्री गरेको जनाउँदै प्रेमले यो वर्ष एक लाखभन्दा बढीमा विक्री हुने अनुमान गरेको बताए । घोराही-५, ६, ७, ८ र १७ का कृषकले १५ कट्ठादेखि २५ कट्ठासम्ममा घाँसखेती गरेका घाँस बिउ उत्पादक संघले जनाएको छ । अन्य

बालीभन्दा धेरै फाइदा हुने भएपछि यसतर्फ किसानको आकर्षण बढेको संघका सचिव विमल अधिकारीले जानकारी दिए । घोराही-६ को गुरुवागाउँ, गुराँ, जबरगाउँ, बेल्गागाउँ, बेराँ, फचकपुर र अघरा तथा घोराही-१७ को कर्नाही र गैरागाउँका किसानले विगत १० वर्षदेखि बर्सिम घाँसखेती गरिरहेका उनले जानकारी दिए ।

'यसलाई 'गिनगोन्ड'का नामले पनि चिनिन्छ । यो खेती गर्न किसानलाई दोहोरोदोहोरो फाइदा हुन्छ । हरियोमा घाँस खुवाउन पाइने, सुकेको डाँठ पनि खुवाउन पाइने र दाना पनि विक्री गरेर नगद आम्दानी गर्न पाइने भएपछि दाङका सबैजसो पालिकाका किसानले यो घाँसखेती गर्न थालेका छन्', अधिकारीले भने । गत वर्ष घाँसको दाना विक्री गरेर किसानले रु दुई लाख ९० हजारदेखि तीन लाखसम्म आम्दानी गरेका छन् । यो घाँस खाएका पशुले दूध उत्पादन बढाउने गरेकोले अल्पतः लाभकारी भएको अधिकारीले बताए ।

-रासव

सम्पादकीय

रेडक्रस दिवसको सान्दर्भिकता

विश्व रेडक्रस दिवस, नेपालमा पनि विविध कार्यक्रम गरी मनाइँदैछ । यो हरेक वर्षको मे ८ मा मनाउने गरिन्छ । रेडक्रसका संस्थापक हेनरी ड्युनाको जन्मदिनमा उनले गरेको योगदानको कदर गर्दै आजको दिनलाई विश्वभर रेडक्रस दिवसका रूपमा मनाइने गरिन्छ । विशुद्ध मानविय सेवालाई ध्यानमा राख्दै हेनरीले सन् १८६३ मा रेडक्रस सोसाइटीको स्थापना गरेका थिए । उनको विचारलाई आदर सम्मान गर्दै सन् १८६४ मा जेनेभा सम्मेलनबाट आधिकारीक मान्यता प्राप्त गर्‍यो । तर नेपालमा भने वि.स. २०२० सालमा मात्र रेडक्रसको स्थापना भएको हो ।

रेडक्रसले मानवीय सेवाका विविध आयामहरूमा काम गर्दै आए पनि यसको मुख्य लक्ष्य चाहिँ मानव उद्धार नै हो । मानव तथा प्रकृतिबाट घटित हरेक विपत्तिमा पीडितको उद्धार तथा जीवन रक्षा गर्नु रेडक्रसको मूल धर्म हो । रेडक्रसका निकाय र यसमा आवद्ध लाखौँ रेडक्रसकर्मीहरूका लागि आजको दिन एउटा विशेष पर्व हो । यो मानवीय गतिविधि, यसका आदर्श सिद्धान्त र समृद्ध इतिहासलाई प्रचार-प्रसार गर्ने एउटा महत्वपूर्ण अवसर पनि हो । रेडक्रस अभियानले हरेक वर्ष विश्वभरी सशस्त्र संघर्ष, प्राकृतिक प्रकोप र अन्य आकस्मिक परिस्थितिमा महत्वपूर्ण भूमिका खेल्दै आएको छ । रेडक्रसको जन्म पछाडी मानव पीडाको कथा जोडिएको छ । यो मानवतावादी संस्था स्थापनाकालदेखि नै हरेक प्रकारका मानवीय पीडा कम एवादी चिन्तनाका साथ समर्पित रहँदै आएको छ । मानवता, निष्पक्षता, तटस्थता, स्वतन्त्रता, ऐच्छिक सेवा एकता र विश्वव्यापकता जस्ता मुख्य सात सिद्धान्तमा अडिग यो पवित्र संस्था हो । तर पछिल्लो समय यो संस्था विवादमा छ । नियमित रूपमा नवीकरण र साधारणसभा नगर्नुले रेडक्रसमाथि शंकाको दृष्टिकोणले हेर्न थालिएको छ । भ्रष्टाचारले चुलुम्न डुबेको र राजनीतिक हस्तक्षेप पनि उत्तै भएकाले सेवामूलक संस्थाको रूपमा दर्जा पाएको रेडक्रसले अहिले बदानमा खेप्नु परेको छ । यो अत्यन्त दुखको कुरा हो । रेडक्रस अभियानको लक्ष्य जुनसुकै समय र स्थानमा हुन सक्ने मानवीय पीडा हटाउनु वा कम गर्नु पनि हो । सोही लक्ष्य अनुसार मानवीय सेवाका विषयमा आवश्यक पदा सरकारलाई सहयोग गर्दै रेडक्रस जनचेतना फैलाउँदै घर-घरमा पुग्न पनि रेडक्रस सक्नुपर्छ । सामाजिक सद्भाव अभिवृद्धि गराउने दिशामा रेडक्रसले आफूलाई सक्रिय बनाउनुपर्छ । यसो गर्ने सके मात्र रेडक्रस दिवसको सान्दर्भिकता रहन्छ ।

f Opinion @ Social Network f

सपना देखनुस्, योजना बनाउनुहोस्,
मिहिनेत गर्नस् - सफलताको बाटो यही हो

(तारा पाण्डेको फेसबुकस्टाटस <https://www.facebook.com/pandey.tara5632>)

यो स्तम्भमा सामाजिक संजालमा पोष्ट गरिएका धारणाहरु राख्नेछौ । यसका लागि हाम्रो फेसबुक पेज www.facebook.com/shittalpati मा लगइन गर्न सक्नुहनेछ ।

नवजनपेतना दैनिकको रुपमा तपाईंसामु आईरहेको छ । यो पात्रिका अझ स्तरीय अनि पठनीय बनाउनको लागि तपाईंहरुको अनुमत्य सुभाषहरुको हामीलाई अत्यवस्यै जरुरी छ । पाठकवृन्द तपाईंका सुभाषहरु दिई हामीलाई सहयोग गर्नुहान हामी अनुरोध गर्दछौं ।

नवजनचेतना दैनिक
भगवतीटोल तानसेन, पाल्हा

[illegible]

बराह पुराण अनुसार
भृगुवंशशा देवदत्त नाम गतेका एक
तपस्वी अश्वि पि। उनी
कालीगण्डकीको तटमा तपस्यात
थिए । उनको तपोविशेष भई भनेर
स्वर्गका राजा इन्द्रले प्रमत्तीका
नामकी अप्सरालाई पठाए।
अप्सरालेको मोहित भई अश्वि
समसम सदावत भने । अप्सराला
गर्भ रहेको बाहा पाएपछि अश्विलाई
महापुत्र बताए।
कालीगण्डकीवारीको “सप्तपुत्र”
गुफा छाडी गण्डकी परीको वनमा
ई साधानगर भई सिद्धि प्राप्त
गरे । उनको त्यो सिद्धि रहनसहन
भृगुतुल्लेश्वर नामले प्रख्यात गरि
नयो । यो दर्शनीय स्थल अद्यावधि
छुट्टै छ।

यता अप्सराले एउटा
बालिकालाई जन्म दिइन् । सुन्दरता
र यौन सुखलाई माग्न मञ्जव नदिएता,
महामाया फट्य नभएकी प्रेमलोचना
अप्सराले बालिकालाई जन्म दिई
अन्धप्रेत वनमा छाडेर गईन् । वनमा
एकै रोगाइकी मानवी कन्यालाई
देखेर दया लागि रूख जातिका
मुगरूले तत्पानन गरएर झुकाए,
बढाए । यसपछि ती कन्यालाई
“रूकन्या” भनन
थालियो । उनी हात सर्वदा
कल्लाराधना भिमान थ्रीवृष्यको
अष्टल आराधनमा तत्परायक
भईन् । एकदिन थ्रीवृष्य सुखी भई
वरदान माग्न भन्ने आज्ञा भयो
रूकन्याले हात जोड्दै भनि
“भवान् ! हजुरको दर्शनले म धन्य
भए । हजुरको प्रीति बाहेक भलाई
अझ केही चाहेदिन । मैले यसै
ठाउँमा सदैव हजुरको दर्शन
पाई रहूँ ।” “रूक ! तिम्रो
तत्परायबाट म प्रशन्न भए ।
कालीगण्डकी यो भूमि तिम्रो
तत्पराय अर्वादीक रूख क्षेत्रको
नामले परम पवित्र प्रसिद्ध रहिरहनेछ,
तथात्तु” भनी भूदेवता विष्णु भगवान
शालिकृष्णम शिलायाम रत्न
“आलिकृष्ण” मूर्तिको स्वरमा रहन्
थियो । अष्टपीका स्वामी अर्ध
इन्द्रियहरुका स्वामी मानिएका
भगवान विष्णुको स्वयं हो ।

कालान्तरमा यो मूर्ति
ररक्षेत्र काशीराज्यको जलमा
दुधिरहेको अवस्थामै थियो । आबन्तमा
राजो पाँचसय वर्ष अधिको कुरा
थियो । त्यतिबेला विशाल पद्म
राज्यका राजा भीमगुप्तसेन (पद्म)
थिए । पाल्पा राज्यको सीमाना
पूर्वमा बराह क्षेत्र, पश्चिममा रू
हरे, उत्तरमा मुक्ति क्षेत्र र दक्षिणमा
हरिहर क्षेत्रमा फैलिएको थियो ।
मुकुन्द सेन अत्यन्त वीर पञ्चमी
स्थापिता हुनुका साथै अत्यन्त धार्मिक
स्वभावका राजा थिए । मुकुन्द
सेनको दरबार स्थितिवेला अहिलेको
रविस्थान नजिकैको पूरनकोट (
पुर्णकोट) डाँडामा थियो ।

उनी सधैँ विहान सबैरै उठेर कालीगण्डकीमा स्नान गर्न जान्थे । एकरात राजाले एउटा अपूर्व सपना देखे । सपनामा शंख, चक्र, गदा, र पद्मले सुशोभित चतुर्बाहु विष्णु भगवान प्रकट भई भने, “हे

रेडकस्त कुटवान १४१००४
नामस्त आँखा उ. कैंदर कुटवान १४४८८४
मण्डिफा अम्पतान १४१०३७
कालिपुर डेउलस हिस्यतान ०७१-४४७४०
आँखा अम्पतान पाय्का ०७४-४२०३३, ४२११७
रामपुर अम्पतान ०७४-४००१४
छाकुकेलन न.
रेटरी कलस कुटवान ०७१-४४६००
सियो कलस अफ कुटवान ०७१-४४६२३
रेडकस्त भैरहा ०७१-४२०६३
रेडकस्त भैरहा ०७१-४२०६३, ९८४०२०४४
परासी ०७४-४२०१४
रेडकस्त पाया ०७४-४२०६०
रेडकस्त तीरिका ०७४-४६००४

पुष्कर अथक रेग्मी

यता अप्सराराले एउटा बालिकालाई जन्म दिइन् । सुन्दरता र यौन सुखलाई मात्र महत्त्व दिने, ममतामयी हृदय नभएको प्रमत्तोचना अप्सराले बालिकालाई जन्म दिई अलपत्रै वनमा छाडेर गईन् । बनमा एकलै रोइरहेकी मानवी कन्यालाई देखेर दया लागि रुरू जातिका मृगहरूले स्तनपान गराएर हुर्काए, वढाए । यसपछि ती कन्यालाई 'रुरूकन्या' भन्न थालियो । उनी सदा सर्वदा कल्याणकारी भगवान श्रीविष्णुको अटल आराधनामा तपस्यारत भईन् । एकदिन श्रीविष्णु खुशी भई वरदान माग भन्ने आज्ञा भयो । रुरू कन्याले हात जोड्दै भनिन् "भगवान् ! हजुरको दर्शनले म धन्य भए । हजुरको भक्ति बाहेक मलाई अरु केही चाहिँदैन । मैले यसै ठाउँमा सदैव हजुरको दर्शन पाईरहूँ । " "रुरू ! तिम्रो तपस्याबाट म प्रशन्न भए ।

कालीगण्डकीको यो भूमि तिम्रो तपःस्थल
अब देखि रुरू क्षेत्रको नामले परम पवित्र
प्रसिद्ध रहिरहनेछ, तथास्तु”भनी चर्तुबाहु
विष्णु भगवान शालिकग्राम शिलामय भई
“ऋषीकेश” मूर्तिको रूपमा रहनु भयो ।
ऋषीकेशको अर्थ इन्द्रियहरूका स्वामी
मानिएका भगवान विष्णुको स्वरूप हो ।
कालान्तरमा यो मूर्ति रुरूक्षेत्र
कालीगण्डकीकै जलमा डुविरहेको अवस्था
थियो । आजभन्दा करीव पाँचसय वर्ष
अघिको कुरा हो । त्यतिवेला विशाल पाल्पा
राज्यका राजा मणिमुकुन्द सेन (प्रथम)
थिए । पाल्पा राज्यको सीमाना पूर्वमा
वराह क्षेत्र, पश्चिममा रुरू क्षेत्र, उत्तरमा
मुक्ति क्षेत्र र दक्षिणमा हरिहर क्षेत्रसम्म
फैलिएको थियो । मुकुन्द सेन अत्यन्त वीर
पराक्रमी प्रतापी हुनुका साथै अत्यन्तै धार्मिक
स्वभावका राजा थिए ।

राजन ! भोलि विहान तिमी कालीगण्डकीको स्नान गर्न जाँदा

जलभिन्न एउटा शिला मूर्ति भेटाउने छु । शिलालाई जलवाहिनी क्षेत्रमा मन्दिर बनाई यही रूख ठोकामा स्थापित गर्नु, यस पुर्णित कार्यबाट त्रिमूर्ति, त्रिमूर्ती राज्य र समस्त प्रजाहरूको हित र कल्याण उत्पन्न भई, भोगैष्टुट विकास गर्नेदेखि राजा सैनिक, गुरु, पुरोहित सहित कालीगण्डकी तटमा गएर नित्य जलमय गर्व हुनुको लाडाउ उनको उाउनकोने एउटा शिलामा छोयो र राजाले उक्त शिलालाई जलवाह बाहेर निकालन सैनिकहरूलाई भनेर तुरु उनीहरूले अनेक प्रयत्न गर्दा पनि शिला उठाउन सकेनन् । राजालाई चिन्ता भयो र आश्चर्य सहित छिदै गर्दै उनी विष्णु भगवानको स्मरण गर्दै जलभिन्न त्यसमू प्रवेश गरेर दूई हात फिर्काई शिलालाई उठाउन बोद्धे। शिला फुल्कोको दृष्याभि सजिलै राजाको करकमलमा उठयो । शिला लिएर एउटा जलवाहिनी आए । शिला शाशिवर्षामले बनेको चतुर्बाहु कालो श्रीनारायणको सुन्दर मूर्ति थियो । सबैले श्रीनारायणको अर्घ्य दर्शन गरेको छु । त्यो दिन कार्तिक शुक्ल एकादशी अर्थात् हरिबोधिनी एकादशीको दिन थियो । राजाले कालीगण्डकीको तीर रूख छोडेर पाल्पा षष्ठमै श्री नारायणको मूर्ति पुरिष्टाफाँट गरे । यो मूर्ति "श्रीकेश"को नामले प्रख्यात छ । "श्रीपिकेश" लाई "श्रीपिकेश" पनि भनिन्छ । यहाँ हरिबोधिनी एकादशी, विशाख संक्रान्ति र माघे संक्रान्तिको दिन ठूलो मेला लाग्दछ । पिरमोडका लागि विमान संस्कार, सित्तुपुर्ण श्राद्ध कार्य, विवाह, व्रतयज्ञ, चौसरी पूजा, सप्ताह लगायतका धार्मिक कार्य समेत हुने गर्दछ । कार्तिक शुक्ल हरिबोधिनी एकादशीका दिन वडो धुमधामका साथ "श्रीपिकेश" भगवानको दृष्याभा निकाली क्षेत्रमा परिष्कार गरिन्छ । तीरौज प्रयाग,रूकुक्षेत्र र गैमिहारपालमा सय पटक शिला गनले जुन फल पाउँछ त्योभन्दा सबैौ गुणा बढी फल कालीगण्डकीको रूख क्षेत्रमा एकादशेक शताव्र भनिन्छ । रूख क्षेत्रलाई रिडी पनि भनिन्छ । कालीगण्डकीको तीरमा अवस्थित रूख, रिडी पाल्पा, गुल्मी र स्याङ्जाको सङ्गमस्थलको रूपमा रहेको छ । पाल्पाको सदरमुकाम तानसेनबाट टिका किमोडकाको उत्तर पश्चिममा रहेको रूख क्षेत्र धामको कालीगण्डकी सम्पूर्ण पार र दुख नाश भई ठूलो पुण्य प्राप्ति हुन्छ । यस नोबामा सुख शान्ति र समृद्धि पार पल्सेकमा मोश भिन्छन् भन्ने फलसङ्गति रहेको छ । पौराणिक धार्मिक किंवदन्ती र सेनकालीन इतिहासहरू जोडिएको कालीगण्डकी, रूकुक्षेत्र र श्रीपिकेशको अतीविक महिमासरी रूख क्षेत्र नेपालको अर्घ्य दर्शनीय भन्ने गर्छ ।

(रेगमी स्थापित साहित्यकारका साथै ऐतिहासिक पौराणिक कथनमा कलम चलाउँदै आएका लेखक हुन्)

मेघ : काममा सफलता मिल्नेछ । साथीभाइसँग भेट्नमिल्न बढ्नेछ ।	तुल : काममा विघ्न आउने सक्छ । सम्बन्धमाथि ध्यान दिनुपर्नेछ ।
शुक्र : पारिवारिक सहयोग प्राप्त हुनेछ । अर्थमा धन बलियो बनेछ ।	शुक्र : मन चञ्चल हुन सक्छ । सोच-बोच गतियो गल्बुनेछ ।
मिथुन : धोरै तनावको अपभ्रम हुनेछ । ध्यान केंद्रित गर्नुहोस् ।	धनु : पुराना समस्या समाधान हुनेछ । व्यवसायमा फाइदा मिल्नेछ ।
कर्कट : शुभ समाचार प्राप्त हुने सम्भावना छ । प्रेम सम्बन्धमा सुधार आउनेछ ।	कर्म : काममा सफलता मिल्नेछ । योग्यता कर्मजन्यको दरिद्रमा अघि बढेछ ।
सिंह : विवाह र बच्चाको विकास हुनेछ । नवविवाह तथा सुखको कामा मिल्नेछ ।	कन्य : विवाहबाट बाहिर रहन राम्रो हुन्छ । भावनामा चोट लाग्न सक्नेछ ।
मिथुन : शुभ अवसरहरूको संकेत छ । समाजिक प्रतिष्ठा बढ्नेछ ।	मीन : मानसिक समस्या उत्पन्न हुनेछ । पारिवारिक काममा सम्बन्ध खराब गर्नुहोस् ।

दैनिक राशिफल

बाल बाटिका

(बालकथा ●

बासी खाना

कीर्तिपय मानिसमा अरूको कमाइमा फुटी
 लाग्ने बानी हुन्छ । यसैको आडमा
 कोही म यस्तो र उस्तो भने गर्छु ।
 कोही यस्तो भने सन्धु, त्यस्तो भने सन्धु
 भनी पुगिरहेका हुन्छन् तर यस्तो बानी
 राम्रो भने होइन । पहिलो कुरा त
 यसले घमण्डी र अहङ्कारी बनाउँछ ।
 दोस्रो कुरा प्रगति र उन्नतिको बाजो
 आफ्नो लागि पनि बेर लाग्दैन । हेन
 त जसरी प्राप्त भए पनि आफ्नो धन
 आफ्नै हो तर जसमा आफ्नो श्रम
 परेको छैन त्यसले सुखी आनन्दित
 गराउन सक्दैन ।

भैरे पहिलेको कुरा हो ।
 दोस्ती घर कुरी सज्जन आफ्ना बाल
 एसाको घटक गण्यो । यथार्थ
 त्यतिबेला उनक दोस्ती चिप्यन । चाँप
 चार वर्ष अघि नै बित्तिकेसा धेरै
 तैपन जिनका छोरा श्यामबाल भेट्न
 भनेन गाएका थिए । बाबुको बान्दोस्ती
 आएको देखेर श्याम निकै खुसी भयो र
 सबै स्वागत सहकैपछि । स्वागत
 सत्कारको काम सकाएपछि आगतक
 सज्जनले भने- 'बाबु श्याम ! तिम्रा
 बाबुले चाँहि नै छोडेर गए । देखेको
 लीला यही हो, कसलाई कतिबेलाको
 पछ्य पत्तै हुँदैन । मन साँच्चै नगाउ ।
 हामी छौं । आफू घरमा नभएकाले
 दुःखको बेला भेट्न आउन सकिँमा नपर्ने
 चार । सार्ने छौं । व्यवहारमा नफरेको
 मानिस चर्की बेला के भयो थाहा नहुन
 सक्छ । बाबुको कमाई छ भनेर दिना
 काममा नउठाउनु । अर्को बेला हिरा
 पनि फोनु नुहो । पछिको बित्तिकेसा
 ठिका पनि होस प्याएर चलाउनु नुहो
 भनेर उसाँचि गर्नु । सबैथरकता थार्थ
 सम्भन्ना गर्नु । बाबु आला नभए पनि
 सन्देश पारपड्यौ ।'

श्यामको ऐश आराममा सम्पत्ति खर्च गर्ने बाणी थियो । यसैका कारण बाबु शिवको छोटी छोरी आद्याभन्दा बढी सम्पत्ति उडाइसकेका थिए । त्यसैले उनको यती कुरा गरेका थिए तर श्यामले भने त्यसको विरोध बुझ्न सकेन र हालका रूपमा निँदि भन्यो-
 'मेरे नाके का' । 'दौको लीला'
 यस्तै रहेछ भनेर भनेर छिन्त विच बुझाको छु । अब मेरो लागि बाबा भने पनि काका भने पनि पर्ताउँदै नाई हो । झल्लारे यो गृही हनु सक्छु । यहीमा मार्गदर्शन दिन नभनुलाई ।' सज्जन पृथ्वी दिन त्यत्ति भयो । श्यामको व्यवहार उनलाई कति मन परेको थियो । तैपनि प्रसन्न नभिली त्यत्तिकै केही भन सकेछ अवस्था थिएन । जब उनो केही दिन बाबु फर्कने विचार गर्ने लागे तब श्यामले आएर भन्यो-

‘काका ! केही दिनमै
दीपावली आउँदै छ । घरमा भोजको
प्रबन्ध गरेछु । मिल्छ भने त्यति
बेलासम्म बसिदिनु भए आभारी हुने

डफेलोबाट बचाव र बचाव

- सलाई, लॉस्टरजस्ता प्रजननशील वस्तु बालबालिकांके भेटेदे ठाउँमा नराखौं,
- जंगलमा सलाई तथा लॉस्टरको प्रयोग नगरी र गनै पर्ने भए सावधानी पूर्वक प्रयोग गरी राम्रोसँग निभाऔं,
- सागो असावधानीले जंगलमात्र होइन आसपासका बस्ती समेत उजाड हुन सक्छन्,
- जन, धन र वनको संरक्षण गरौं,
- सल्लाह बढो, हड्ढोबाट आफ्नै प्राण बचाऔं र अस्लाई पनि बचाऔं।

धरै पहिलेको कुरा हो । एक पटक कुनै सज्जन आफ्ना बाल दोस्तीको घर गएका थिए । यद्यपि त्यतिबेला उनका दोस्ती थिएनन् । तीन चार वर्ष अघि नै बितिसेका थिए । तैपनि उनका छोरा श्यामलाई भेट्न भनेर गएका थिए । बाबुको बालदोस्ती आएको देखेर श्याम निकै खुसी भयो र सक्दो स्वागत सत्कार गर्‍यो । स्वागत सत्कारको काम सकिएपछि आगन्तुक सज्जनले भने- 'बाबु श्याम ! तिम्रा बाबुले चाँडै नै छाडेर गए ।

लिए ।' आगतक सज्जन यैसै मौकाको
 पखंडमा गए । तैपनि केही सम्भावना
 सकिन्छ कि भनेर आशा लिए भने-
 'त्यसै भन्थौ त्यही सही ।
 दुई चार दिन बढैया तिमी खुसी हुन्छौ
 भने मेरो भन्नु केही छैन ।' यति भोर
 सज्जन रोकिए । एक दिन, दुई दिन गर्दै
 दीपावलीको दिन आइपुग्यो । श्यामले
 भए भोजको प्रबन्ध गर्‍यो । उसका
 मित्रमण्डलीका साथीहरू आएर भोजमा
 सहभागी भए । जब आगतक सज्जनलाई
 भोजमा दिइयो तब उनले एक गाँस खाना
 हातमा लिएथे भने-

‘बाबू श्याम ! मेरो बानी
तिमीलाई बाधा छैन जस्तो लाग्यो
मैले बासी खाना खाने गरेको छैन ।
भलै भोजन मीठो नहोस् तर ताजा भने
हुनैपर्छ । तिमीले बासी खाना दिएर राम्रो
गरेनौ । माफ गर यसलाई खान
सकिदैन ।’ उनको कुरा सुनेर श्यामको
आश्चर्यको सीमा रहेन । भोजन ताजा
थियो, भरखरै पकाएको । तैपनि बुढा
बासी भनिरहेका छन् । उसले कुरा बुझ्न
नसकेको भावमा भन्यो- ‘काका !

[illegible]

उनको कुरा सुनेर श्यामको आँखा खुल्यो। उनले आफ्नो कोठो समाई भन्यो- 'कहा। तपाईंने मेरो आँखा खोलिएनियुभयो। अब त्यस्तै गर्नेछु।' अर्को पटक उनका आफन्तहरूको भोजन पारान्छेछु। उनको कुरा सुनेर सज्जन गिउँदै खुसी भए। सफलताका शुभकामना दिए। हिँडे। सफाई शुद्ध श्याम कहाँ मिलिनेत भए भन्ने कुरा लाग्यो। उनलाई देवता, पिता आदि सबैको सति भई आशीर्वाद प्राप्त भयो कि चाँडै नै घनाछान सुनेर खुल्ने लाग्यो। त्यस क्षणमा केहीकत सयलता छु त्यो त थाहा छैन। तपाईं धन त्यही हो, जसमा आफ्नै श्रम परेको हुन्छ।' अन्य धन त देवता र देवतागर्भमा सीमित नहुन्छ।

-रातोपाटी इटकम

क्लासिक निबन्ध ●

फूल

काविरह? किन फूलतर्पण
ज्यादा आकर्षित हुन्छन्? प्रकृतिमा जस्तै
फूल नपुष्किले काखमा मधुमत्स्यको
विलास पाइदैन। सुन्दर रसको उपा-
दुमुमुपर्ने भने काविरहोको कल्पना
किस्मत्तर्पण सिचिन्छ। सुन्दरताका
उपासक काविरहको कावितालाई अनेक
रङ्कका कुमुदहरूले सिँगार्दछन्।
वास्तवमा यी कविरहको मोहनी मूल
श्रवणबाट बोल्दछ। अन्ततः सौन्दर्यका
विस्तारहरू बन्तको नवजागरणका
फुलहरूबाटै उग्र छिन्छन्। फुलेको
बगैँचाले हाथीलाई मित्र-मित्रै
उचाल्छन्। रहस्यको देशबाट आएका
सैशखका पादहरूलाई जीवनको
निकोबाटै रमाइलो पुराउँछन्।
यसकारण सवै कविरह वसन्तका पुजारी
बन्दछन्।

कविता पण तो शारंग को
मातो बरा हाल फुल तो सौन्दर्यको
पुष्प मनको जालेर काठमा प्रदेवर्ष
जसको न हो । त्यो सच्चा कविता हो,
जसमा मातोले सौन्दर्यको कर्म-कर्म
लिन्छ र फचयनार्थ कह-कह
पुर्णार्थ । सच्चा कवि वस्तुको
प्रवर्ण हो । मानिसले साहित्यमा नै
प्रवृत्तिको उचाउ र सौन्दर्य लिन्छ ।
न वचनमा प्रवृत्तिको फूलबारीमा
घरने चले किनको रूपमा लिन्छ ।
साहित्यमा अदलेले न मानिस अर्थात्
रूपबाट बनाएका छैन । मानिस पनि
एटा फूलको कोपिला हो, जसमा
पाउको रङ छैन । सफदफतोको
कोमलता आउँछ, विचारको सङ्गीतलाई
सौन्दर्य विवसमान भन्छ र भित्रको
सौन्दर्यले घरबारी मुहमाउँछ ।

कृष्णजीको नाभिबाट कमल
फुलेको छ, कमलका फूलमा चार वेद
हातमा लिएका ब्रह्माजी प्रादुर्भूत
हुनुभएको छ । हरेक फूलमा नजर
भएकालाई चारै वेद फुलेका छन् ।
हेर यो गुलाब । एकान्तमा फदयअगाडि
यसले हजार कलिला ओठ खोलेर
बोल्छ ।

कांतो, सद्यो गन्हाउने
माटोवा यो सोन्दर्य, यो सुवास करी
आयो। कुन गहिवाइत यो अर्को छेड,
यो अनुपम कोमलत। कुन जाइने
हरिया कलिलावट बोटीको मोपेच भरार
हरिया कोलावटको लानी चढायो। कुन
स्मित, कुन निमलेन आशिकार गयो-
पहाडको यो कारगिरी, यो मिलाप,
यो फुकाइ, यो लम्क्या बाटुला घरा,
यो सुख शरीर, यो लम्क्या मधुर घसां
र धकां, यो थ्याको औचित्य र
प्रफुल्लताको वैचर्य। फिर खरियो
कलिनो डाँठउपरको लक्काइ यो
परागकेतको निमित्त नाममा। हावा
र धमतर्फको यो उत्सुक बढाइ कुन
सुख चैतन्यले दिइरहेछ। यी हरिया
पराहरूको घरमा प्रत्यक्षभरीको
भूनीनामा केने हल्लाइहल्लाई
हँसाइहाले। यो पवित्र सजीव जाल र
बालसिको सरसता र जीवनीक
तलमिली नाटकको बेगो हो। फेरि यो
मधुर सुगन्ध, मानी त्यही सुन्दर रूपको
सुख सार, कुन जनको ओगचर बाफ
उठेको हो, कुन फरकको बाव
वायुमण्डलमा फैलिरहेको हो। अहा!
खलाइ कुन अविच्छेद हातले थप्यो फेर
परेला। अन्धको वन-न्यथमा घुम्
चुसिरहेको यो विश्व, जसको प्रहामा
शवास फेरिरहेछ। यसले यो मुक्तान
कहाँबाट चोयो। यो कहाँको लल्ला
होलाइको हो। उचा र सोफको मराली
रङ्गको भाव भै यो फूल मेरो
नजसामुने छ। म यसलाई हेल्न
अन्तमा डालरहू फन्द छुँदै
छुचिन्छु-रुन्छु, म कहाँ-कहाँ
सिर्जनाको पहिलो हरियो रङ फैलियो।
यो कहाँको साथमा पहिलो गार्डकामा

आएथ्यो । कहीं अल्पिन्द्र यो रक्षि-
 न्गुला, कहांबाट फौज मिलेन्द्र-
 फूलया नीत्यैरंग्य वजीता फलेन्द्र
 धरको, पहाडको, आकाशको, पृथ्वीको
 सुन्दरतामा अग्रान भगको जेतो लाख-
 रत पथ्योलाई रङ्गीचङ्गी जीवनको
 दिने फूलहरु हउ, आकाशको एकओहोरो
 गाम्भीर्यमा सजीव गौरवको चाल भए
 आकाशैका मोती फूलहरु हउ, अग्रान
 ती सुनीया गुलाब फूल अजलाह हामी
 बान्द भन्दछु । सुन्दर प्रभात नृत्यामा
 फूल भएर फुन्दछ, मनिहिर सुगन्धमा
 गुलाब र सुगन्धामा भोजिन्छ । प्रकृतीका
 सुन्दर दृश्यामा फुलहरुमा भै ती
 विशेषता देखिन्छन्, उडको लालिय
 दण्डपत्तरी कोमलता र अग्रशङ्खको
 विचित्र मायुर्य । सबै राप्ता चित्रहरु
 चित्रकारको मनाजब फुलहरु हउ । ख
 भनै छोलेलाई फूलहरुमा सब किसिमका
 रङ र छोटो मिलन्छ- फीका गात्र,
 मिहिन, चट्का, लुका गहिटा, रात
 फुलहरुमा सडक चाल छन् । यी
 सजीवताका सरय सब चीजमा पाइन्
 कुनै चीजमा यो शक्तिर्य त्यिको देहिन
 चिन्तको सौन्दर्यको यो चलेको रितेदेपिन
 पाइन् । सजीव सौन्दर्य देखी छ फूलको
 मोहनी अहा । भैरवाले गुलियो रस
 चुस्किरहेछ । म कत अगुन पिडिरहेछु
 अहै विचित्र मादक रस

एक अंग्रेजी कवि भण्डान्,
 'सौन्दर्य की नींव सीमा से आनन्द हृद्य'
 सुन्दर जीव कसैल्यै मर्नन् । आशु ननु
 गुलाब फूलरहेछु, त्यसलाई परिवर्तनको
 हातेले छुँदैन । मेरो जन्मद्वारा फरकमा
 घुमेर सँगै हौमिरहन्छु । फूलमा
 घुमेर र अवकाशले फूलबाट थियो
 फरकको बाँझकामा यसले क्षुब्ध र त्यागको
 सीमा नाच्छ । पृथ्वीमा तसुरो परत
 तिर मीनस यन्त्रलाई प्रेम्को अवरोध
 छ नुन रूपमा देखिथ्यो, उही रूपमा
 फूलरहेछु । मानिसको जीवनालय
 फूलरहेछु र हङ्कारिहन्छु, खुश
 विडरहेछु । फूलरहेछु फरकनाश ।
 सुन्दरतिर खिचिरहेछु । यिनीरुखिरहेछु ।
 हामी त्यस सीमानीको देखाप परेको, यहाँ
 हरेक कदममा विचित्र आनन्द छ ।
 फूलमात्रको आभास फूलको मुहामा
 प्रकटन्छ । फल देखे मीनस आनन्द
 भण्डान्

अमुदुर जीवनउपर शरम मान्छु । मेरो फन्दय सुन्दर रूप लिएर फुलन कोखले तर साधारणी मूल सदकोको भाला छालेको यसलाई दिगदिने मै न्यैन्द्राहरुछु, धुनोले छुटाइरहेछु । मेरो फुन्दे कावाशा फुन्दु नपाएको कोलोला भन्दैछु । अरो विकसालाई अनेक धन्दाले हावा छुट्किरेछन् । म बाहिर निकलेर शहरा खैलिरहेछु, तर मेरो अरामा कित्ताको छुटाइरहेछु, भणित्र फुल्ने सभाभाना राकिरेछु, आएको अपुन्दुमा वैसाउन लगेको छु । त्राफोको विमुन्दे जीवनमा म घृणा मान्छु, जम म प्रफुल्लित फूलको सौन्दर्य देख्छु । हे माणिस ! अरामा आएको जीवनको महान् उपदेशा विकास फन्दमा कोमलतालाई अवकाश देउछु सुन्दर भावहरूको रङ ढाड्छु, निश्री सुन्दर योष्य देख्छु । हाजी तूलु नयदारा मिलाए आउने देउ । सङ्गी तूलुहरूको हेर्दा बसिनेपरे फुलैजाने मान्छो । तर यिनीको विकासलाई प्रशस्त समय र प्रायस चाहिनेको थियो । अफिलो बयको आसले छुटोको एउटा सातो बीज माटोभित्र कतातिर लुकिरेको थियो, हिउँदको शासन आएर तुषारभनिस जसमा जागीएको कसले पछिरेको थियो । अब उँटोको कसले यो आच्छन् जीवनशरमा देउको कसले अस्पसमा मौका पाएर कुत्ता घाम हवावापन यो उज्यालो बगराति फैलीन कोखमा बसायो । माटोतजर जरा हान्दै बलियो जग बसायो । माथितिर उभैरियो थामिभित्र उगरेभले माटोको रोकवट छिन्नेछे पृथ्वीको गर्भबाट पैदा भयो । तर हावासा सगलै जम, पैद पाउँदै अबल माटोको पोषक पदार्थको स्वाद लिँदै यो सातो अङ्कुरले सूर्य र चन्द्रमणि हरियो रङ लिएर उचाइ र फैलाउत रङ्गिन्छ । तब दिनेछु ।

बद्धे फैलई यसले यो रूप लियो, यस्ता पारसक फैलायो, यी कान्छारु जैनका सतसक शाल्व रङ्ग कोटालो र तब वसन्तलाई सुवागत गरेर एउटा क्रीनी ठाँउको टुप्पामा सानो गिर्वा निस्काल्यो, जस्तैलाई बढायो, रङ्ग बढायो, फुकायो, उच्चाल्यो, फैलायो र हड्यो, यो मनोहर गुलाबको सौन्दर्य । यो पनि परीरमाको उदाल्यो श्रीपथ हो। बीजको फूलतर्फ बढ्यो कोशिशमा मानससंस्थितको तसवीर खिचिएको हो । यी फूलहरू पनि सबै गुणो जलै नसक्तान पेदी गर्दछन् । विषमा पनि सुगन्धमा पोषीको नैसर्गिक भेदले विचित्र क्रिया पैदा गर्दछ । मानिसको जीवनामा प्रेमको जुन स्थाय, छ, धिनको समामाको पनि सुगन्धको उनी स्थाय छ । यिनको पनि सुवासमा परस्परकारण शक्ति छ । हावाले उडगएर दूर-दूरसम्म यो सौरभ फैलिन्छ र पोथीहरूमा मयूर रोमान्छन् उदा गर्दछ । विरहहरूमा पनि फुल्लित हुने फन्द छ, स्पर्शको आनन्द लिने इन्द्रिय छ ।

જીવનનો જાણે યિનારાઈ
છોપેનો છે, યી સુકુમાર પરંતુ
મલસમરનોનો પ્રમાણ યાદ પાડેછું,
વસન્તને યિનારાઈ પાનિ મોહની
નગાડેછું, યી ટહાપર, અરૂપે
સાગ દિવ્ય, માનિયનો છોટાંલાઈ છે
ગરી કે પરી સમાડેછું, ત્યલેને યિનારાઈ
પતિ પુલકિત કરાડેછું, અહો !
યો જીવનો વૈષ્ણવ, યો અસ્તુ તમાશા,
અહો ! યો વિચાર ગયો સ્વેન દ્રગ્જાન,
યો સોનો આંજોલે નમેછુંને જસો યીઝો
દાનામુ સુભે સુભે ગરિતેનો યીઝો ?
યો ફૈલાવડ, યો જીવનનો ગૌતવ ત્વસપિત્ર
કસરી અટાવો ? યો સ્વન્દન ર યો કમ્પન
હવે સુભ સુભ રૂપે તે યીઝોનો કવલ
ગાંદિયના સ્વયાર જાલમા હલ્કા કરલે
ખંભલેરૂનોનો કથિયો, યી પરિહાસ પતિ
પરિવર્તનકા ચક્રકસા પુષ્પેરૂકો છવું,
છોટાટ ઝંઘડી પાંચો પાંચોનો ફાલ-ફાલ
ચક્રકસા યિનારૂ (ફ-અચ્ચાચી) ખંભેર
જાન્યું, યી જાતિ રિયર હરહ, વ્યક્તિ
જુદ-જુદ ઔરિયાર જાલમા બરાબર બલ્કો,
પુન્ડ, દરાડેછું, યો ફૂલ ખર્ચડ, તર
ફૂલ નૈલિન્ડ, ન પથડી, બંદ્રમાકા
ક્લા ને પુકતીનો પિથિયા યો પુઝોચાઈ
ક્લા હો ? સંસારલાઈ રહસ્યલે
છાહડેછું, હામીનાઈ હેતેર ંચરય
સમા દિયેકો છે, બંદ્રમાસા સંસારકો
સુખ ચિત્ર રહવું, ડડડાળો રજનીકો
જુનેની દાવાકો રસ યીઝોનો ધોપમા
પરેને ફૂલમા ખંભલેચ્ચી પદ્યમાસો
વૈષ્ણવ ખંભલેચ્ચી, હાવ્યો પથય નીતી
તૈત્તલનો પ્રવાતામા સુકુમાર અડવડું,
યો રહ રૂપ, રસ ર ગન્ધકો અનીઝો
શેવમા કસો સાર હવે ? હામી બંદ્રઝો
યો સ્વ નજરકો પ્રમ હો, તર યસો
માનિયનો હાથો જનરકો પાસો પુદ્ધ
દેખાડેછું, યીનિમા પતિ સયર
ર સીન્ધ્યકો મુખ આખાસ હો, તર
માનિયકો કવિતા ઉડવો અચ્ચી તરફકો
સિસાર તાતા હોતે પિયો, ડુન્ટોનો
જગત સપના હોતે વિપના હો,
પરિવર્તનકો શેવપિત્ર અ પાપિત્ર સપમા
અસીમ ર પરમસુન્દર વિચિત્ર અકાલ
હુ, સુત્ર સીન્ધ્ય ને પડ્ડાપહુ
દેવ્દહુ, ત્યવી મ માનિયકો મુખમા,
સીજીતકો લાવખખો પતિ રેવ્દહુ,
સંસારલાઈ સીન્ધ્યકા લઠરીરૂને
રફાડરહેકા છું, યો અન્નન્ત
સીન્ધ્યોનાઈ રેકેક પુલ, હેક સુન્દર પસલે
દાર હુમા તારકો રેવ્દહુ, માનિયકો પથય
યિનારાઈ સુન્દરકો વિચિત્ર દેશપિત્ર
પસલું, પથિય જીવનકો સીન્ધ્યે પૂલકો
નાતાદાર હો, રૂપ ર રહકો સીન્ધ્યેને
માનિયસાઈ મુગ્ધા હવે, કવિયો
અનાદ મહુનટી હોતું, સન્ધ્યા કવિ
પાનિય સીન્ધ્યોવાટિકાકો મરમો હો,
અસકે અનુમામા પતિ માનિયસાઈ અગ્નિય
ર પથિય આનન્ધકો સરીત છે, સુન્દર
સન્દેશો જીવનકો સન્ધ્યા પીટક વ્યગ્જન

-साहित्यपोष्ट डटकम

अनुरोधक
डिभिजन वन कार्यालय
तानसेन, पाल्पा

डिजिटल क्षमता विकास तालिम सकियो

सुचित रेगाडी

पाल्पा, वैशाख २४/ जिल्लाको तानसेनमा सञ्चालित पत्रकारहरूको लागि दुई दिने डिजिटल क्षमता विकास तालिम सकिएको छ । नेपाल पत्रकार महासंघ लुम्बिनी प्रदेश समितिको आयोजना, लुम्बिनी प्रदेश सरकार आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालयको सहयोग र पत्रकार महासंघ पाल्पा शाखाको व्यवस्थापनमा सञ्चालित तालिम बुधबार सकिएको हो ।

तालिमको नेपाल पत्रकार महासंघ पाल्पा शाखाका पूर्व अध्यक्ष भूपेन्द्र गहिराले एक औपचारिक कार्यक्रमकाविव समामन गरेका हुन् । तालिमको समापन गर्दै गहिराले तालिममा सिकेका ज्ञान सीपका कुराहरूलाई व्यवहारमा उतार्न सहभागीहरूलाई आग्रह गरे । उनले पछिल्लो समय मिडियाहरू धरासय बल्ने अवस्थामा पुगेको भन्दै चिन्ता व्यक्त गरे । पूर्व अध्यक्ष गहिराले मिडिया बचाउने कुरा जुनैतिको विषय रहेकाले तीनै तहका सरकारले मिडिया प्रवर्द्धन गर्ने दिशामा ध्यान दिनुपर्नेमा जोड दिए । विगतका दिनेखि प्रम्परागत रूपमा हुँदै आएको पत्रकारिता अबका दिनमा डिजिटल प्रविधिमा

आधारित हुन जरुरी रहेको उनले उल्लेख गरे । कार्यक्रममा पत्रकार महासंघ लुम्बिनी प्रदेशका अध्यक्ष शुक्रश्रृषि चौलागाईले पत्रकारहरूलाई नयाँ प्रविधिका विषयमा जानकारी गराउनु अहिलेको आवश्यकता रहेकोले पत्रकार महासंघ लुम्बिनी प्रदेशले सबै जिल्लाका पत्रकारहरूलाई डिजिटल प्रविधिका बारेमा तालिम सञ्चालन गर्दै हिडेको बताए । उनले पत्रकारहरूको हकहित र अधिकारका विषय महासंघ प्रतिवद्ध भएर लागेको समेत उल्लेख गरे ।

कार्यक्रममा सहभागी वरिष्ठ पत्रकार जगदीश प्रसाद भट्टराईले तालिम अत्यन्त उपयोगी रहेको बताए । उनले यस्ता तालिमहरूले आफुहरू जस्ता पुराना पत्रकारहरूलाई ताजगी बनाउनु महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने विश्वास व्यक्त गरे । सहभागी अर्को पत्रकार सविता मरासीनीले तालिमबाट धेरै कुराहरू सिक्ने मौका पाएको भन्दै सिकेका कुराहरूलाई पत्रकारितामा उपयोग गर्ने बताइन् । महासंघ पाल्पाका अध्यक्ष कमलराज तिमिल्सेनले पत्रकारहरूको आवश्यकतालाई महशुस गरी पाल्पामा तालिम सञ्चालन गर्न सहयोग गरेकोमा प्रदेश समितिलाई आग्रह गरे । तालिममा सहभागीहरूलाई प्रमाणपत्र समेत

प्रदान गरिएको थियो । तालिममा पाल्पा र गुल्मीका ५० जना पत्रकारहरूको सहभागिता रहेको महासंघ पाल्पाका सचिव रामचन्द्र रायमाझीले जानकारी । तालिममा नेपाल प्रेस चौतारी नेपालका केन्द्रीय उपाध्यक्ष चेतन अधिकारीले पत्रकारितामा तथ्याङ्कको प्रयोग, लुम्बिनी प्रदेश संसदिय मामिला पत्रकार समाजका अध्यक्ष धनश्याम गौतमले ३ वटै क्षेत्रको संसदीय पत्रकारिता, बरिष्ठ पत्रकार माधव नेपाल र शंकर प्रसाद खनालले डिजिटल पत्रकारिताको बारेमा सहजीकरण गरेका थिए । महासंघ प्रदेश समिति अध्यक्ष शुक्रश्रृषि चौलागाईले अध्यक्षता, सचिव गोविन्द शर्माको सञ्चालनमा समापन कार्यक्रम भएको थियो ।

हावाहुरीबाट जोगिने उपाय

- घरको संरचना बलियो बनाऔं,
- हावाहुरी चल्न थाले झ्यालढोका बन्द गरौं,
- छानालाई चोया, तार, काठ, हुक्कलगायतका सामग्रीको प्रयोग गरेर बलियो पारौं,
- जस्तापातालगायतका सामग्रीहरू खुला र जथाभावी नराखौं,
- हावाहुरी चलेको बेला भागदौड नगरौं,
- सवारी साधन चलाएको बखत हावाहुरी चले रोकेर सुरक्षित स्थानमा बसौं,
- पैदल यात्रामा रहेको समयमा हावाहुरी चलेमा र ओत नभेटेमा थुक्क बसेर दुबै हातले टाउँको छोपी घोटो परौं ।

हावाहुरी रोक्न सकिँदैन, तर पूर्वतयारी गर्दा हावाहुरीबाट हुने क्षति कम गर्न सकिन्छ ।

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय
राष्ट्रीय उपत्यका (देउखुरी), नेपाल

खेलकुद समाचार

इन्टर मिलान च्याम्पियन्स लिग फुटबलको फाइनलमा

काठमाडौं, वैशाख २४/ इन्टर मिलान युरोपियन च्याम्पियन्स लिग फुटबलको फाइनलमा प्रवेश गरेको छ । बुधबार भएको रोमानाचक सेमिफाइनलको दोस्रो लेगमा बार्सिलोनालाई ४-३ ले हराउँदै इन्टर सप्रमा ७-६ को जित निकाल्दै उपाधि नजिक पुगेको हो ।

पहिलो हाफमा २ गोलको हाफमा २ गोल फर्काउँदै खेल बराबरी रह गरेको थियो भने खेल सकिन लाग्दा पुनः दुवै टोलीबाट गोल भएपछि खेल ३-३ को बराबरी हुँदै अतिरिक्त समयमा धकेलिएको थियो । खेलको २१औं मिनेटमा लाउतारी मार्टिनेजले गोल गर्दै इन्टरलाई अग्रता दिलाएका थिए । पहिलो

हाफको इन्ट्ररी समयमा हाकान कानानागुले पेनाल्टीमाथि गोल गर्दै अग्रता देख्न पाए । बार्सिलोनाका लागि ५४औं मिनेटमा फुरक गार्सिया तथा ६०औं मिनेटमा डानी ओल्मोले हेडर गोलहरू गरेपछि खेल बराबरीमा आएको थियो । त्यसपछि ८७औं मिनेटमा राफुहानले गोल गर्दै बार्सिलोनालाई जितको नजिक पुर्‍याए पनि इन्ट्ररी समयमा फ्रान्कोले असेबिले गोल गर्दै खेल फेरि बराबरीमा ल्याए । त्यसपछि थपिएको अतिरिक्त समयको ९९औं मिनेटमा डेभिड फ्रास्टेले गोल गरेपछि इन्टरले खेलमा फेरि अग्रता लियो । त्यसपछि थप गोल नहुँदा बार्सिलोनाको शानदार प्रदर्शनसहितको यात्रा सेमिफाइनलमै टुंगिएको हो ।

इन्टरले उपाधिको लागि पिएसजी र आर्सेनलबीचको विजेतासँग खेल्ने छ ।

अर्थ/कपॉरेट समाचार

उच्च अंकले बढ्यो नेप्से

पाल्पा, वैशाख २४/ बुधबार नेप्से परिसूचक उच्च अंकले बढेको छ ।

यसअघि गत फागुन १८ गते नेप्से ७५ अंकले बढेको थियो। सो पछि विहीबार उच्च अंकले बढेको हो । नेप्से ६२.२५ अंकले बढेर २६७३.६९ विन्दुमा बन्द भएको छ । यसदिन कारोबार रकम पनि बढेको छ । मंगलबार आठ अर्ब ७४ करोड रूपैयाँको सेयर कारोबार भएकोमा बुधबार १० अर्ब ४१ करोडको कारोबार भएको छ । कुल कारोबारमध्ये जलविद्युत कम्पनीहरूको मात्रै सात अर्बको सेयर किनबेच भएको छ । अधिल्लो दितको तुलनामा कारोबार रकम १ अर्ब ७७ करोड रूपैयाँ बढि भएको हो । यसदिन ३०८ वटा शिरोपत्रको दुई करोड ७२ लाख ४५ हजार ४५९ किता सेयर किनबेच भएको हो । बुधबार २२७ कम्पनीको सेयर मूल्य बढेको छ भने १८ वटाको घटेको छ । यस्तै एउटा कम्पनीको मूल्य स्थिर रहेको छ । यसदिन पाँच कम्पनीको मूल्य सर्बिन्ट लेभलमा बढेको छ । नेपाल माइक्रो इन्भेस्टमेन्ट्स र केन्ट माइक्रो लाइफ इन्भेस्टमेन्ट्सको मूल्य १० प्रतिशत, बुटवल पावर कम्पनी र ओम मेगाथ्री फर्मास्युटिकल्सको मूल्य ९.९९

प्रतिशत र पिपुल्स हाइड्रोपावरको मूल्य ९.९८ प्रतिशतले बढेको छ । बुधबार न्यायी हाइड्रोपावरको मूल्य सर्वाधिक ४.४३ प्रतिशतले घटेर प्रतिकिता ४८५ रूपैयाँ २० पैसामा झरेको छ । यस्तै, लक्ष्मी भ्यालु फण्डको मूल्य ३.०२ प्रतिशतले घटेर प्रति इकाई मूल्य ९ रूपैयाँ ६५ पैसा कायम भएको छ । बुधबार साविमा माइ हाइड्रोपावरको सर्वाधिक कारोबार भएको छ । कम्पनीको प्रतिकिता ६३० रूपैयाँ ५० पैसामा ५९ करोड २० लाख रूपैयाँको सेयर कारोबार भएको छ ।

यो मूल्य अधिल्लो दितको तुलनामा २.६५ प्रतिशत बढेको हो । सर्वाधिक सेयर खरिद-बिक्री हुने दोस्रो कम्पनीमा झुपी गुप्त पावर रहेको छ । उक्त कम्पनीको प्रतिकिता ३८९ रूपैयाँमा ५४ करोड ७९ लाख बराबरको सेयर कारोबार भएको छ । आज कारोबारमा आएका १३ वटा समूहगत परिसूचकमध्ये सबै समूहको परिसूचक बढ्दा समग्र नेप्से बढेको हो । यसदिन वित्त समूहको परिसूचक सर्वाधिक ५.५५ प्रतिशतले बढेको छ ।

शिक्षक आन्तर्यकता

दोस्रो पटक प्रकाशित मिति : २०८२/०९/२४

यस श्री भुसलडाँडा माध्यमिक विद्यालय तानसेन-९, भुसलडाँडा पाल्पामा मिति २०८२/०९/२४ गते लिइएको निम्न माध्यमिक तह विज्ञान विषयको राहत (करार) पदमा शिक्षक छनोट परीक्षाबाट उत्तिर्ण भएको तथा वैकल्पिक उम्मेदवारहरूले लिइएको लिखत नजान्ने भनी लिखित निवेदन पेश गरेकोले मिति २०८२/०९/२४ बसेको विद्यालय व्यवस्थापन समितिको बैठकको निर्णय तथा तानसेन नगरपालिकाको मिति २०८१/१२/२० गतेको च.नं.०१३ को सिफारिस पत्र र शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, तानसेन पाल्पाको मिति २०८१/१२/२० गतेको च.नं.१३४९ को विज्ञापन अनुमतीपत्र, अनुसार सश विद्यालयमा निम्न माध्यमिक तह विज्ञान विषयको राहत (करार) पदमा शिक्षक पदपूर्ति गर्नुपरेको हुँदा योग्य नेपाली उम्मेदवारहरूबाट दरखास्त आवेदन गरिन्छ ।

तपस्वित

१) शिक्षापत्र नं. : ०३/२०८१/०८२, पक्ष : शिक्षक, संख्या : ९ (एक)
राह : निम्न माध्यमिक राहत, **विषय :** विज्ञान,
व्युत्पत्तिको सिद्धि : राहत (करार)
नैसर्गिक योग्यता : विज्ञान मूल विषय लिई कक्षा १०+२ उत्तीर्ण वा सो सरह
उमेर : १८ वर्ष पुरा भई ४० वर्ष नलागेको
सबै स्थिति : प्रचलित नियम अनुसार

विद्यमान इत्युत : रु. ७००/- (सात सय सयैया मात्र)
दरखास्त दिने बतियन मिति : २०८२/०९/३१ गते विद्यालय समय भित्र
सम्पर्क मिति : २०८२/०९/३१ गते ४ बजेपछि,
सम्पर्क स्थान : विद्यालय प्रशासन
परीक्षा मिति : सम्पर्क मितिमा तोकिएको छ ।
परीक्षाको सिद्धि : लिखित तथा अन्तर्वार्ता

आवश्यक कागजातहरू : नेपाली नागरिकताको प्रतिलिपि, शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्रका प्रतिलिपिहरू, अध्ययन अनुमतीपत्रको प्रतिलिपि, अनुभवको प्रतिलिपिहरू र निवेदन ।

(पुनःव्यवस्था : तोकिएको अर्को भित्र शिक्षक सेवा आयोगको करार सुविधा सुचिकृत आवेदकले निवेदन दिनुमा प्राथमिकता दिनेबेद र अन्य आवेदकको निवेदन फिर्ता गरिनेबेद । अन्य जानकारीका लागि विद्यालय खुलेको समयमा निम्न लिखित फोन नं. मा सम्पर्क गर्न सकिनेबेद ।)

फोन नं. : ०७३-२२२७८४(कार्यालय), २२४७०२७४८ (प्र.अ.) २२४७०६०२७४ (स.प्र.अ.) २२४७०८३३३१५ (अध्यक्ष) २२४७४४७३२८ (लेखापाल)

श्री भुसलडाँडा माध्यमिक विद्यालय
तानसेन-९, भुसलडाँडा, पाल्पा

३५ दिने सार्वजनिक सूचना

प्रकाशित मिति: २०८२/०९/२४

श्री गनु रास्कोटी र देवी रास्कोटीको छोरा, मन कुमारी रास्कोटीको पति, पाल्पा जिल्ला, साविक कोलडाडा गा.प. वडा नं. ०९ (हाल तिनान्ड गाउँपालिका, वडा नं.०५.) स्वामी ठेगाना भई हाल ऐ.ऐ. बने गणेश रास्कोटीको मिति २०८०/०५/१७ गतेको दिनमा मृत्यु भएकोले निजको नाममा यस कुमारी बैंक लि. पाल्पा शाखामा रहेको खाता नं.०४००००६०५९००००१ मा मौज्जात रहेको रकम मुक्तानी पाउ भनी निज खातावालाको छोरा कमल रास्कोटीले यस बैंक शाखामा निवेदन दिनुभएको हुँदा उक्त निशेष उपर निज निवेदक बाहेक अन्य कसैको हकदारी भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ (पैंतिस) दिनभित्र आफ्नो हक लाग्ने व्यहोरा प्रमाणित हुने सबैकले सन्तुष्ट प्रमाण कागजसहित यस बैंकको शाखा कार्यालय पाल्पा वा प्रधान कार्यालय, नक्साल, काठमाडौंमा हकदारी गर्न आउनु होला । म्यादभित्र कसैको हकदारी नपरेमा वा रीत नपुगेको दरखास्त उपर कुनै कारवाही नहुने व्यहोरा यसै सूचना मार्फत जानकारी गराउदछौ ।

कुमारी बैंक लिमिटेड

तानसेन,पाल्पा

फोन नं.०७५-४२२९९०

हरेक प्रहरका ताजा समाचारका लागि www.shitalpati.com क्लिक गर्नुहोस् ।

जैनचेतना दैनिकको आधिकारीक वेबसाईट
शितलपाटी कम
www.shitalpati.com डिजिटल पत्रिका

